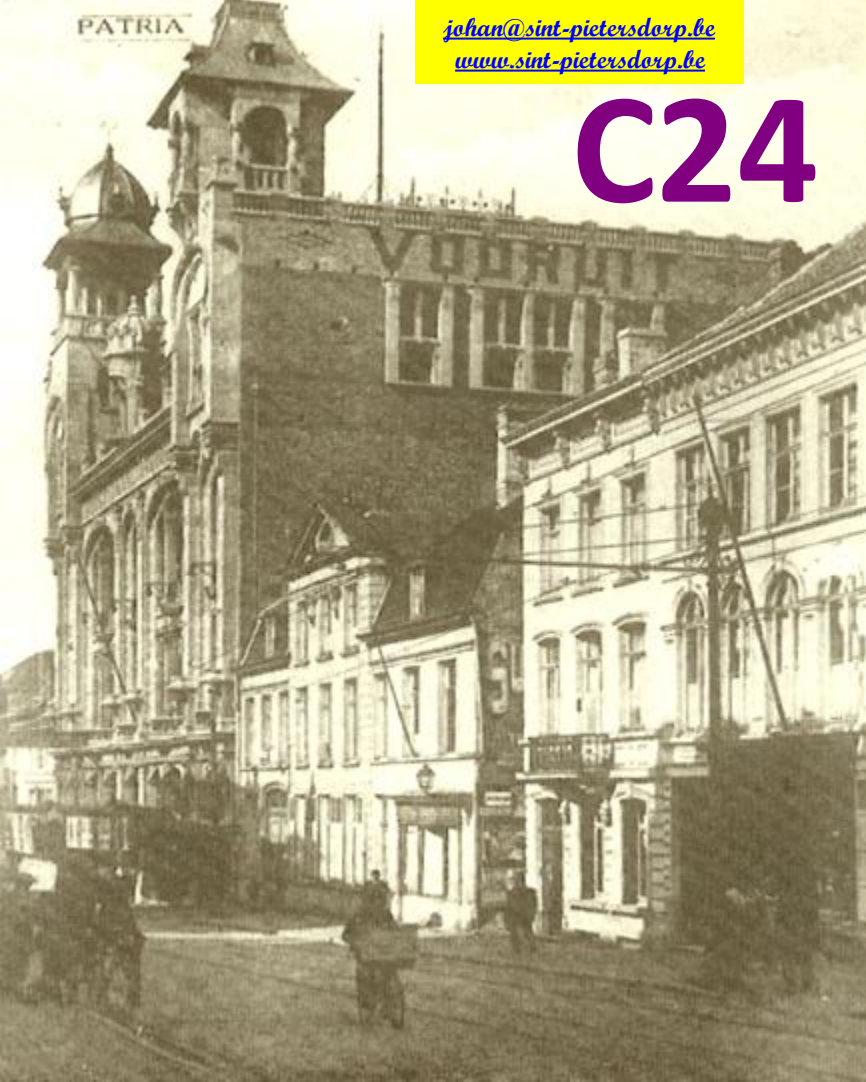

C24

De Lammerstraat en de St.-Pietersnieuwstr.
vanaf de Korianderstraat tot de Vooruit.

Nederkouter

Ketelvest

Savaanstraat

St.-Pietersnieuwstraat

Walpoortbrug

Walpoortstraat

Hoveniersberg

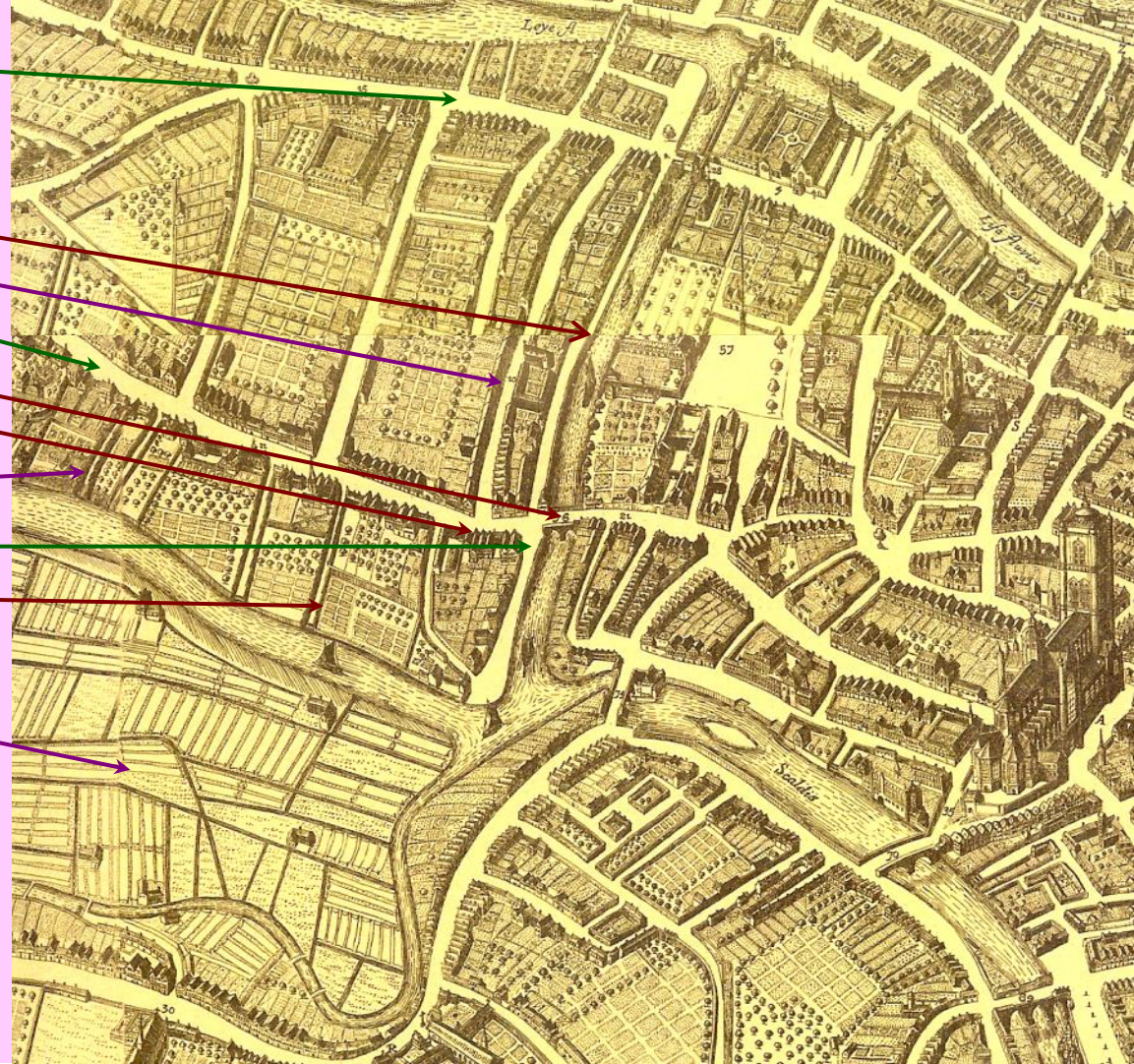
Grote Huidervettershoek

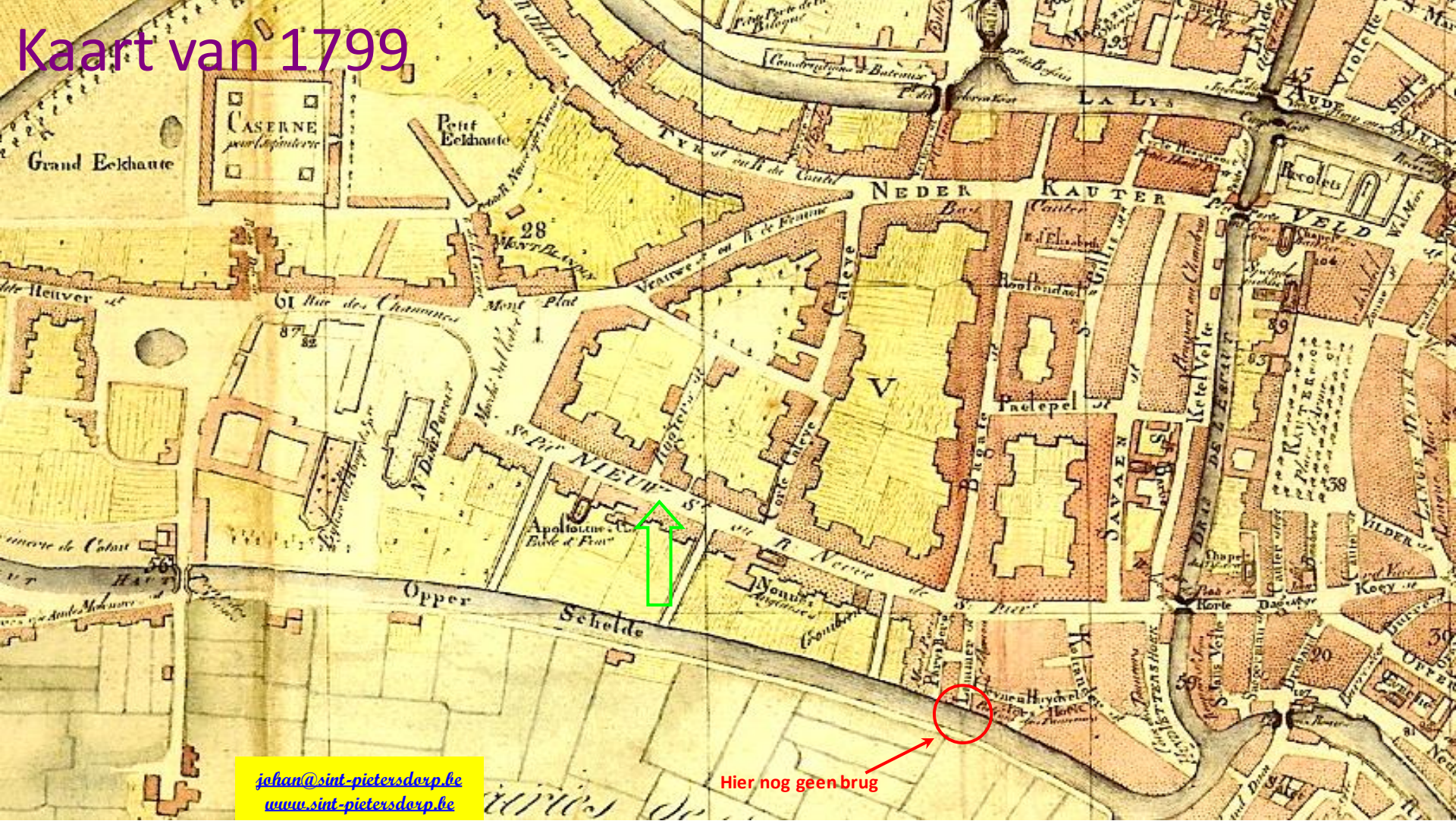
Lammerstraat

Muinkmeersen

1641 - Kaart van
Hondius

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

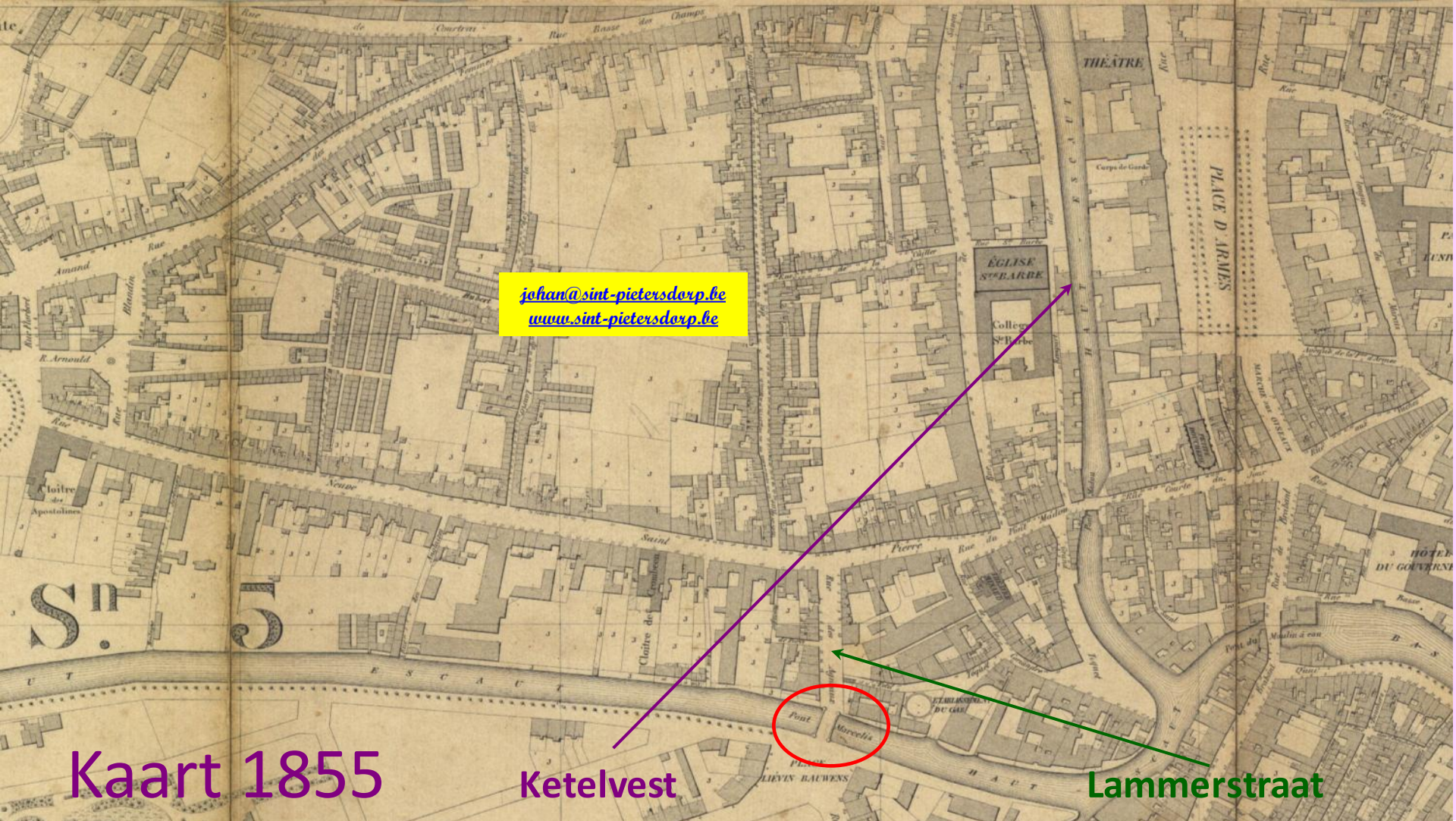

Kaart van 1799

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Hier nog geen brug

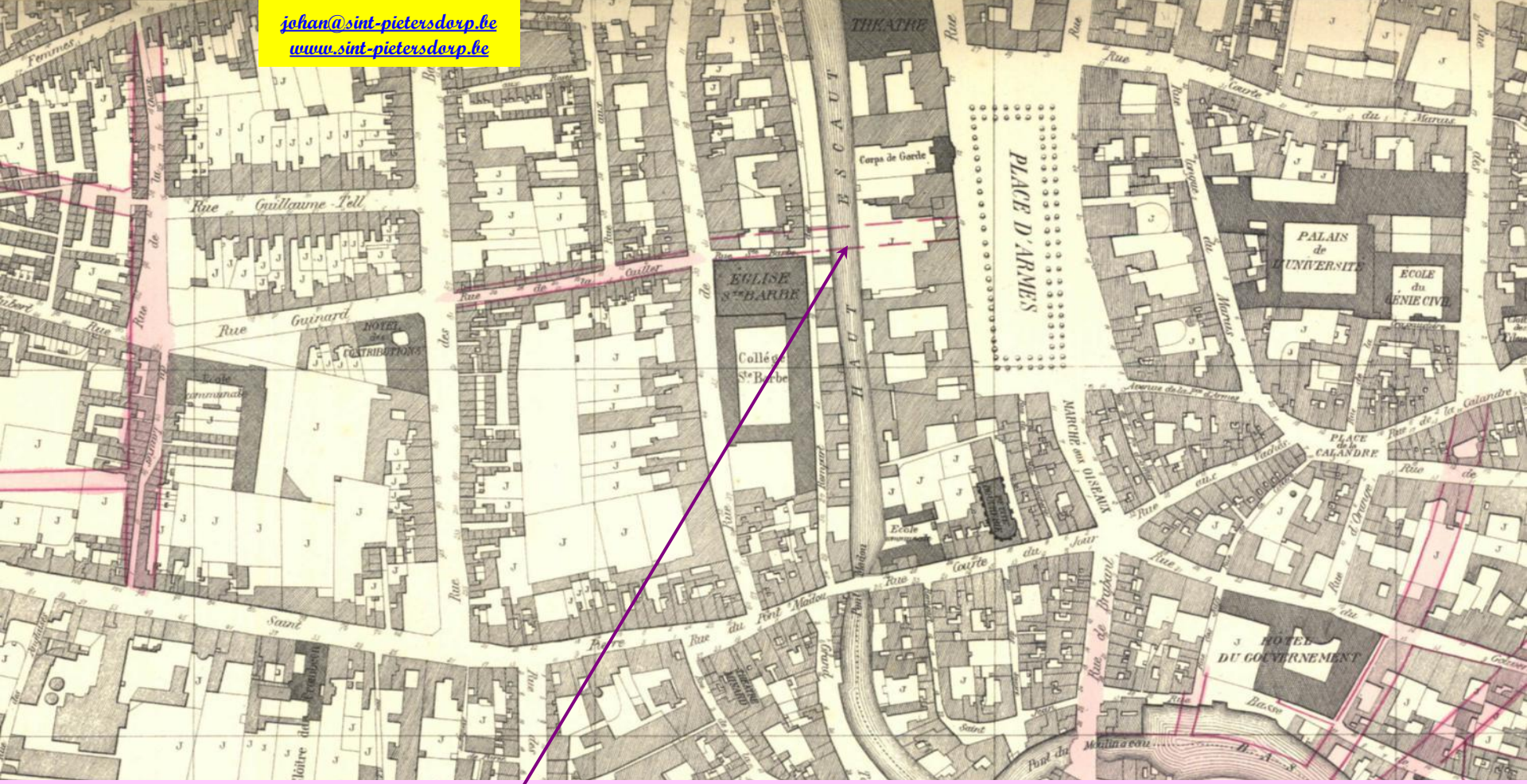

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Kaart 1855

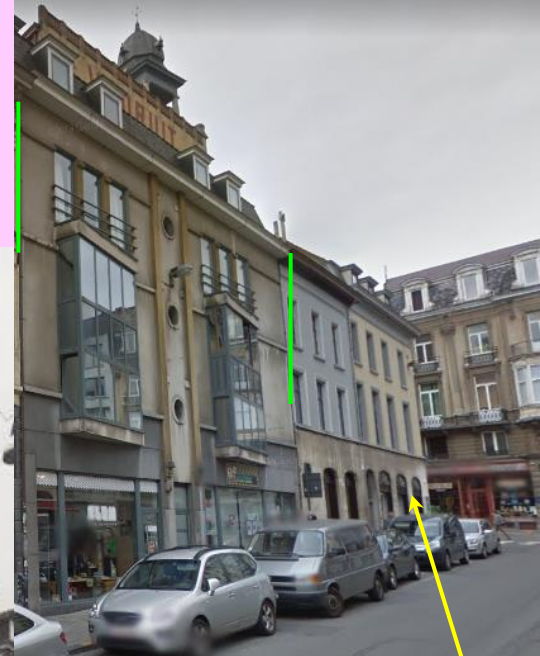
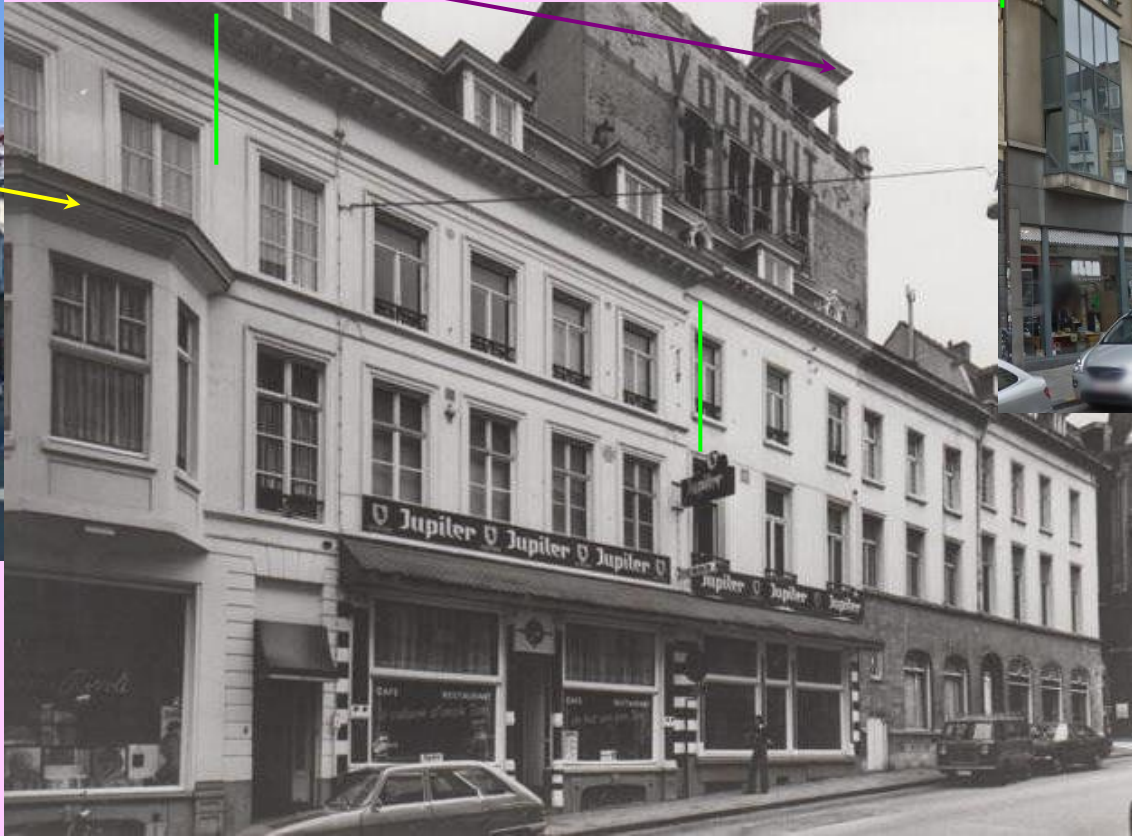
Ketelvest

Lammerstraat

Plan 1878. Er was een plan om een weg te leggen langs de St.-Barbarakerk naar de Kouter. Spijtig is dit niet uitgevoerd geweest. Waarom ik dit spijtig vind? De tram zit regelmatig vast in het verkeer in de Nederkouter omdat dit de enige weg is langs deze zijde

De gevel van het gebouw tussen de twee groene lijnen op beide foto's rechts is grondig vernieuwd.

Het gebouw op de hoek
v/d Lammer- en de St.-
Pietersnieuwstraat
schrijft terug geschie-
denis.

Zie volgende slide.

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Sinds 2013 is deze zaak gevestigd op in het hoekpand van de Lammerstraat met de St.-Pietersnieuwstraat.

Welke vinyl liefhebber herinnert zich niet de gekende platenzaak "Music Mania" in Gent, sinds 1969 gevestigd in de bocht St.-Pietersnieuwstraat-Bagattenstraat.

Parijsberg

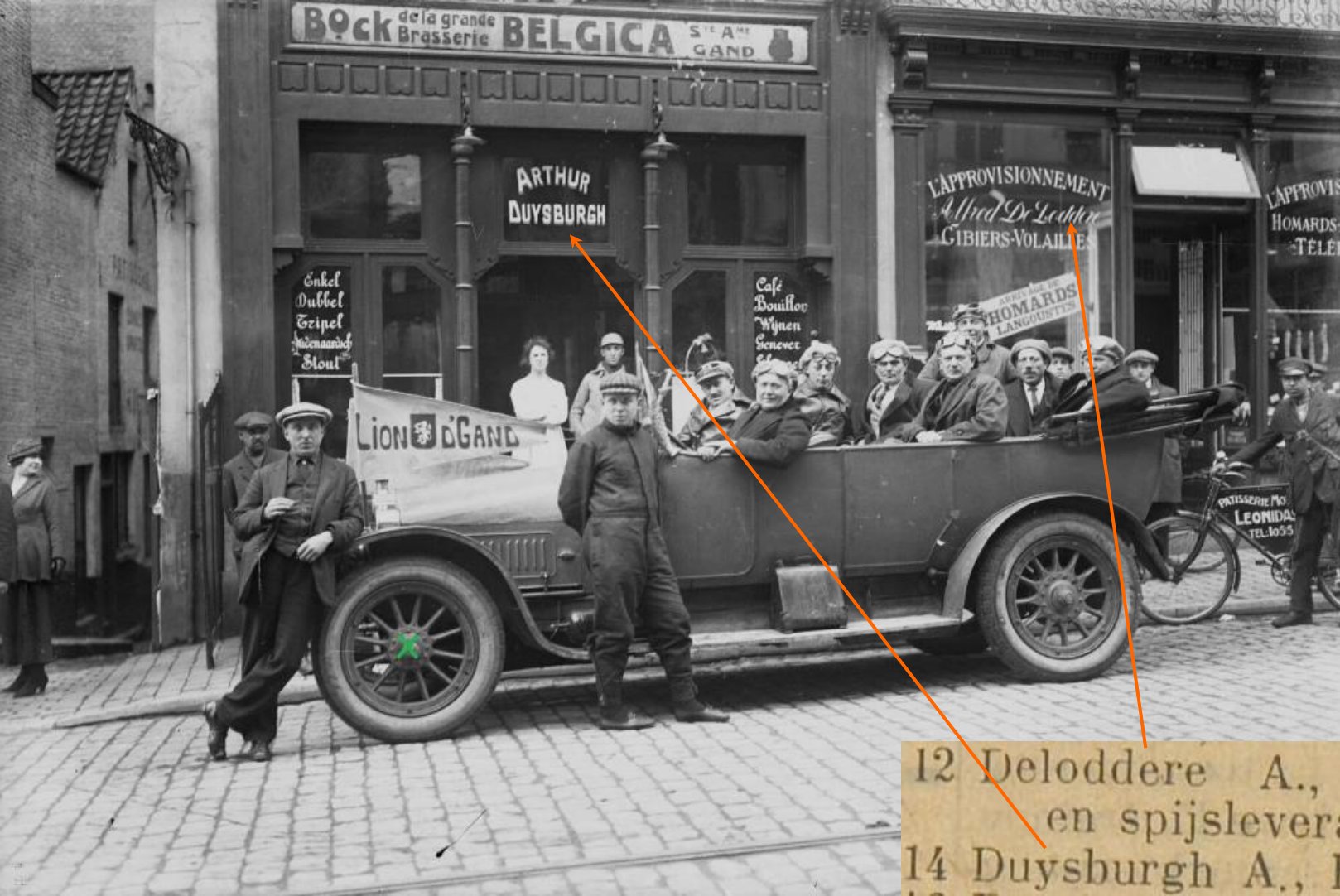

De **Lammerstraat** met een verschil van bijna 100 jaar. Pand n° 10 nog te lokaliseren door de ligging tussen het aanpalend pand n° 8 dat heel goed de tand des tijd doorstaan heeft en de Parijsberg. Zie ook volgende foto voor moment-opname

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1921-'22

1921-'22

12 Deloddere A., conserven
en spijsleveraar
14 Duysburgh A., herb.

1977

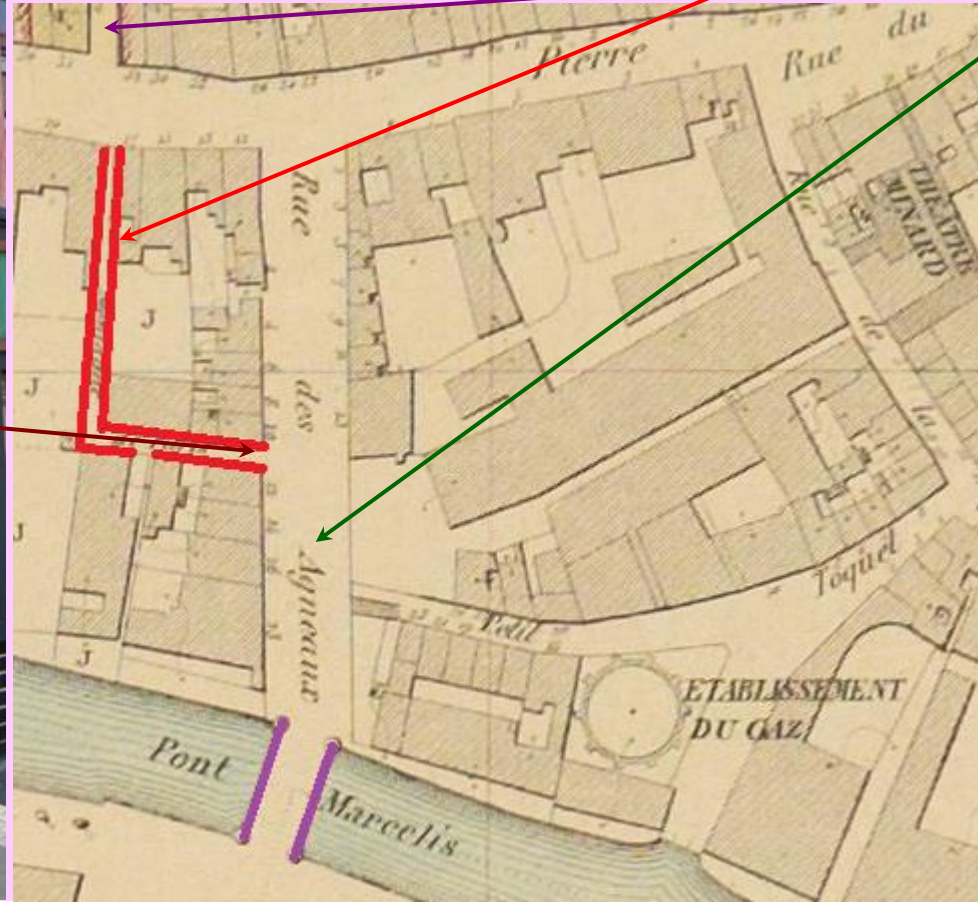
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Na 40 jaar nog altijd goed herkenbaar

Detail uit de kaart van Corvillain 1855

De **Parijsberg** is de naam van een steegje dat van rechtover de **Bagattenstraat** naar de **Lammerstraat** liep.

Met het bouwen van het feestlokaal van de Vooruit verdween het gedeelte langs de St.-Pietersnieuwstraat. De naam is ontleend aan de familie Van Parijs die hier in de 13^e en de 14^e eeuw belangrijke bezittingen had.

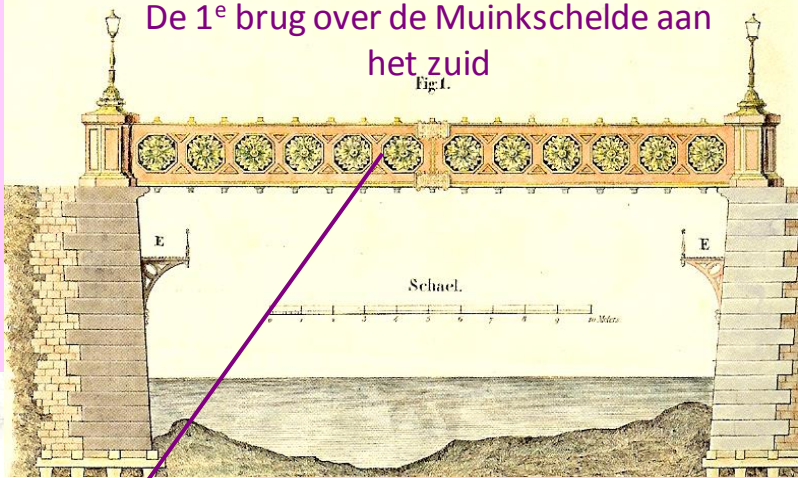
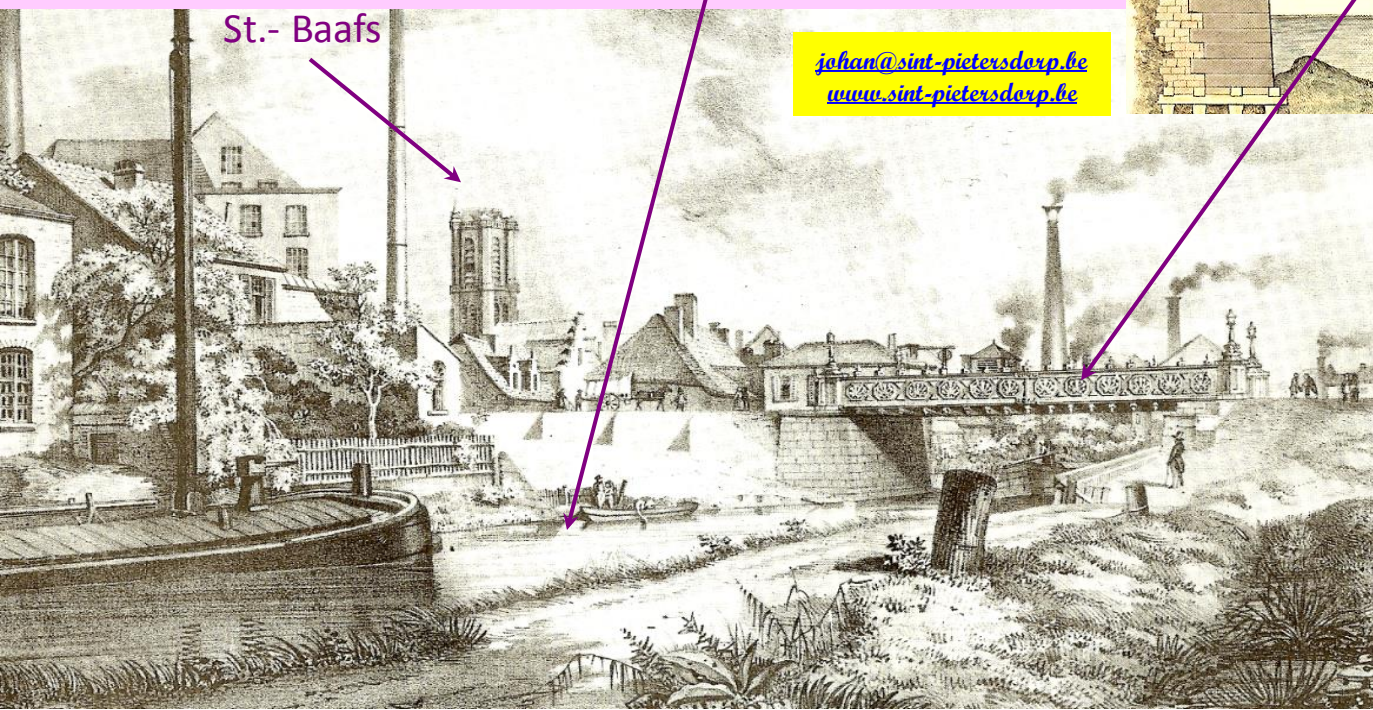

Ter hoogte van
het pand n° 29
in de Lammer-
straat zit
achter het
poortje rechts
de ingang v/d
Platteberg
verscholen. Je
neemt er de
trap naar
beneden en
landt er een
30-tal treden
lager achterin
beneden de
Waalse Krook.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De tijd dat er nog veel vis in de Schelde zat was ook de tijd van vele overstromingen. Deze landerijen waren de Muinkmeersen. Eeuwenlang was dit onbebouwd gebied, maar onze voorvaders wisten wel waarom ze daar geen huizen hadden neergezet. Heden is dit gelukkig onder controle door ophoging van het hele gebied. De Bovenschelde of de Muinschelde is vermoedelijk samen aangelegd met de Ketelvest. De oude Schelde had zijn bedding nog behouden in de Muinkmeersen maar deze was al deels verdwenen of gedegradeerd tot riool.

De aangelegde Marcellisbrug uit 1844 moest een verbinding maken tussen het St.-Pietersdorp en de statie. Vooraleer het station gebouwd werd had men reeds huizen gebouwd in de omgeving waar later de brug zou worden aangelegd. Met de aanleg van de nieuwe brug en het ophogen van de Muinkmeersen stonden de huizen nu een meter lager en het stadsbestuur zat nu verveeld met deze nieuwe situatie.

1844 het bouwjaar v/d brug, zeven jaar na de opening van de Zuid-statie! De St.-Pieterswijk was nu eindelijk rechtstreeks verbonden met de Zuid-wijk via de Lammerstraat.

Wie is er vooral rijker van geworden

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Waarom deze dia. Ik had gelezen dat de 1^e brug moest afgebroken worden door roest. In de Ghendtsche tydinghen hiernaast lees ik daar niks van. De 2^e brug had wel roest na 88 jaar en was bij een grondige controle te gevaarlijk, gevolg de afbraak in 1952. de 1^e brug was 10,15 meter breed en de nieuwe 6,8 meter. Ook gelezen dat ze de brug hadden opgeblazen tijdens WO II. Hier lees ik ook niks van evenmin over de brug wat verder, de Muinkbrug. Wat halfweg, een artikel uit 1866, dus meer dan 100 jaar oud en heden is hetzelfde aan de gang. Infrastructuur die miljoenen heeft gekost zegt men zonder blozen dit terug af te willen breken. Waarom betaal ik dan dan belastingen?

eerste brug had echter één groot nadeel : ze lag niet in het verlengde van de straat (ze lag haaks t.o.v. de stroom). Dit was dan ook de reden waarom ze al na twintig jaar werd afgebroken om plaats te maken voor een ijzeren brug van de firma SCRIBBE, die de aanbesteding, op 5 december 1864, toegewezen kreeg, voor de som van 59.536 fr.

In mei 1865 werd er door de handelaars van de Lammerstraat gevraagd om tijdens de duur der werken, een noodbrug in hout te leggen.

De nieuwe brug van Scribbe werd ingehuldigd in augustus 1866. Over deze herbouwing had de "Beurzencourant" de volgende mening : "De herbouwing der Marcellisbrug is zeker een goed werk, maar is het nu wel de tijd om dit uit te voeren ? De brug was zeker niet bouwvallig, het is dus bloot een prachtwerk, dat de regering ondernomen heeft, terwijl nog zooveel andere dringende werken in de stad te doen zijn. Waarom niet liever nog een tiental jaren gewacht, en eerst en vooral de ongezonde kwartieren der stad verlucht en gereinigd ? Waarom niet liever de kaaïen en schuïnten onzer rivieren hersteld, die zulk een ellendig zicht opleveren, en waarvan er zelfs te midden van de stad, gelijk bvb. de Neerscheldekaai gansche brokken uit den kaaïmuur gevallen zijn ? Waarom niet meer riolen gemaakt en wat meer nieuwe plankieren gelegd, betere en meer waterloopen gemaakt en de afgelegen plaatsen der stad op wat liberaler wijze verlicht en gereinigd ?

Onze regering handelt gelijk sommige lieden van deze tijd : uitwendig fraai en schoon, onder een jas morsig vuil. Een schone brug van duizenden, in 't volle zicht der vreemdelingen, maar geen geld voor werken uit te voeren die, sedert het vierde eener eeuw, nuttig en niet alleen nuttig maar dringend verklaard geworden zijn.

In 't kort : men handelt op het stadhuis gelijk in " 't misverstand !"

Muinkschelde zicht op Lammerstraat

De Lammerstraat, genoemd naar er een toen gelegen brouwerij “Het Lammeken”.

Vroeger was dit een klein steegje, maar toen men in 1844 een brug over de Schelde heeft gelegd werd dit onbelangrijke steegje een zeer drukke straat.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

In 1837 reden de treinen niet naar het St.-Pietersstation maar naar hier vlakbij aan de Lammerstraat, het prachtige Zuid-station. Degenen die hier een lapke grond hadden gekocht voor een appel en een ei zouden aan de Zuid-wijk een rijke burger worden, mede gezien het de uitgaansbuurt bij uitstek werd.

Wat later zou dit gebouw “Nieuw Circus” afbranden

Zou deze
werkmans
politiek zijn
benoemd?
Hij heeft
immers een
ferme
kruiwagen
of steekkerre

Gand - Rue de l'Agneau et le Cirque

Zelfde situatie maar nu met elektrische tram

Lammerstraat voor WO I met mooi zicht op de “Nieuwe Cirk”

De 1^e brug over de Muinschelde aan de Lammerstraat dateert van 1844. Deze Marcellisbrug heeft er niet lang gestaan.

De 2^e brug, een goeie 20 jaar later op 3-2-1866, was men reeds begonnen met ze plaatsen. Waar zijn ze, de mensen die zeggen dat alles vroeger langer meeing!

Hier de 3^e brug, dit keer in spanbeton uit 1952. De coiffeur van vroeger heeft plaats gemaakt voor de apotheek.

In 1842 werd het smal Lammerstraatje aangepakt en verbreed tot wat we nu kennen. Aan de Schelde was de breedte 6,5 m en halfweg was de breedte amper 2 meter, m.a.w. een steegje.

Een gebouw in neoromaanse stijl van architect Louis Roelandt uit 1852

Het "**Nieuw Circus**" zien we nog net boven de daken aan de Lammerstraat. Het eerste stenen winter-circus bevond zich in de St.-Amandstr. aan het St.-Pieterplein. Het stadsbestuur wou eerst deze rustige wijk achter de Lammerstraat laten onteigenen voor het bouwen van een groots opgezette concertzaal. De rust voor de omwonenden zou rap verdwenen geweest zijn. Gelukkig voor hen ging dit niet door. Maar wat nu!? Later meer...

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

In 1844 stonden maar weinig huizen in de verbrede Lammerstraat. 1844 was ook het jaar v/d 1^e brug die de Lammerstraat verbond met de Zuid. Maar lang zou de brug niet blijven liggen want in 1865 werd er een nieuwe gebouwd.

Vóór de aanleg van de Marcellisbrug over de Muinkschelde was de Lammerstraat halfweg maar 2 meter breed, een steege dus! We spreken wel over 1842.

Foto rechtsonder- Tot in de jaren '60 kon je de tram nemen in de St.-Pietersnieuwstr. Hier rijdt tram 5 in de scherpe bocht vanuit de Lammerstraat de St.-Pietersnieuwstraat bergop.

De ingang van de “Nieuwe Cirk” in de St.-Pietersnieuwstraat. Mensen die wat minder begoed waren hadden tot de brand in 1920 een **aparte ingang** in de Lammerstraat, nadien zou deze de hoofdingang worden.

LAMMERSTRATE,

thans van de Marcellisbrug (1844) tot de S^t. Pieters-Nieuwstraat.

Tot in 1842 bleef de Lammerstraat een straatje, zoogenaemd naar de brouwerij *Het Lammeken*, dat er recht-over stond; toen werden eenige huizen langs de zijde van den Parijsberg weggebroken, en dan werd de Lammerstraat naast de Schelde opgehoogd; die brug werd door Marcellis, Luikschen ingenieur, in 1844 gelegd. Wat de huizen betreft langs de noordzijde der straat, zuidwaarts van den tegenwoordigen Circus, zij werden gebouwd in zoogezegden Byzantijschen stijl, door Louis Roelandt in 1852.

Het nieuw wintercircus, opende zijn deuren in 1895 en was aanvankelijk opgevat als hippodroom met bijhorende feestzaal. Het werd tevens cinema van 1916 tot 1920. In het amfitheater werd een projectiedoek neergelaten en men kon er naar films kijken. Het gebouw brandde totaal uit in 1920. Heropend in 1923, nu volledig in beton en plaats voor 3400 personen. Het hield op te bestaan in 1944. Een paar jaar na WO II werd het circus omgebouwd tot de **garage Mahy**.

Vanaf 2022 zal het gerenoveerde Wintercircus rond een centraal en overdekt binnenplein kantoorruimte bieden aan start-up en scale-up bedrijven. Onder de middenpiste is een rockzaal voor een 500-tal personen gepland.

Rond 1930. Est er wa te doen dan?

Tijdens de oorlog kwam een speciaal volkske bijeen in de “Nieuwe Cirk”, pardon **Nouveau Cirque**

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Lammerstraat loopt van de Marcellisbrug uit 1837-'44 naar de St-Pietersnieuw-sstraat. Tot in 1842 bleef de Lammerstraat een smal straatje, zogenoemd naar de brouwerij Het Lammeke, die er rechtover stond. Later werden enige huizen langs de zijde van de Parijsberg afgebroken en dan werd de Lammerstraat langs de Schelde verhoogd. De huizen aan het begin van de straat aan de noordkant werden opgetrokken in neoclassicistische stijl door architect Louis Roelandt in 1852.

Het Wintercircus in
opbouw in 1894.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

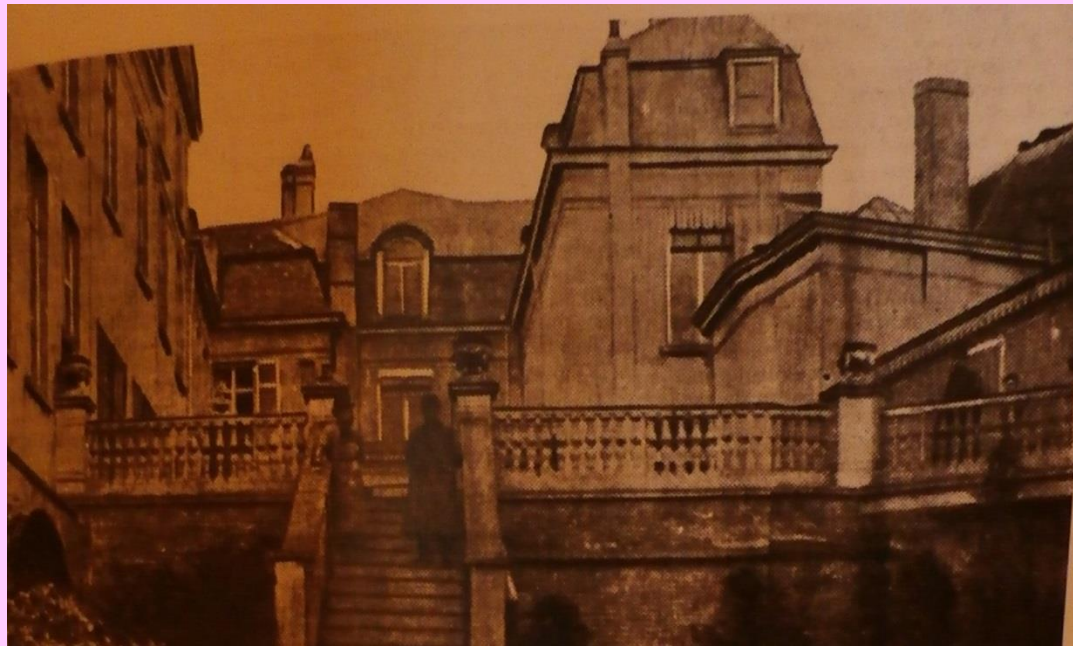
Foto rechts – 2009
ingang van de cirque
in de Lammerstraat.

Luchtfoto uit 1992

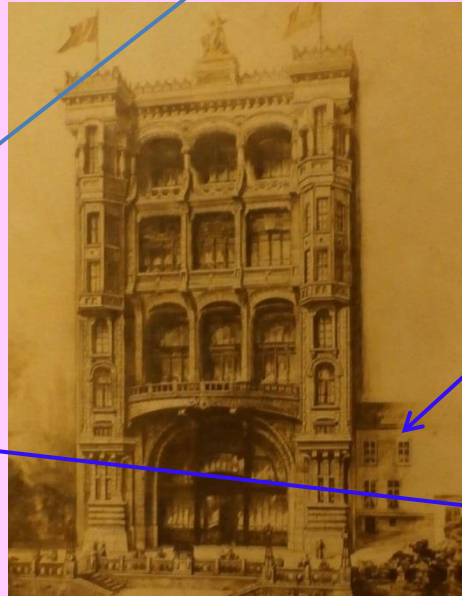
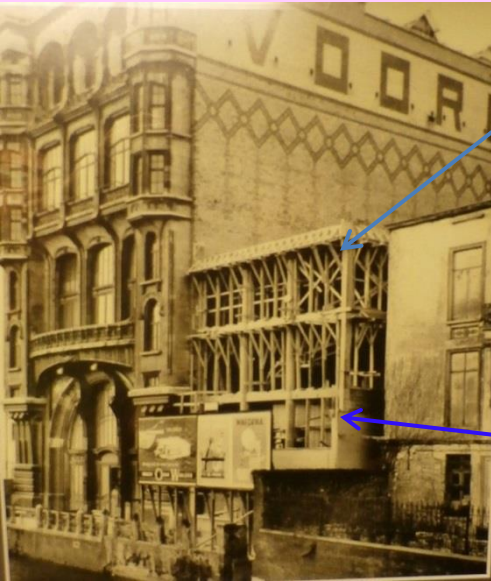

De foto is
genomen in
1976 blijkbaar
was de **COOP**
nog in werking

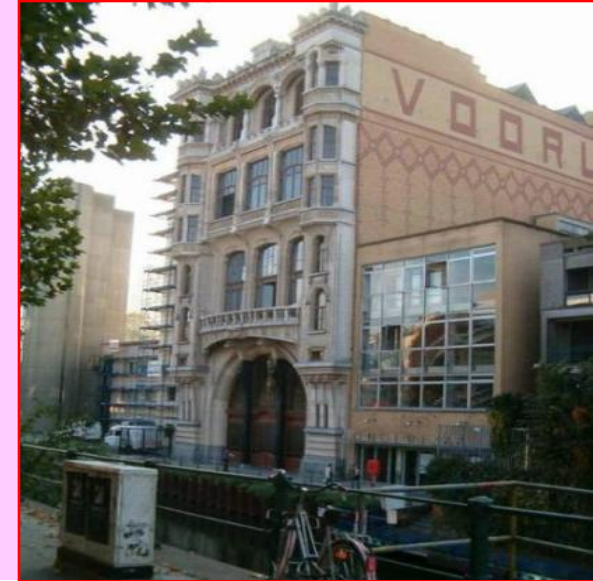
Dit huis werd aangekocht om
het af te breken en het feest-
paleis van de socialisten te
bouwen zodat ze ook in het
spoor konden lopen van hun
tegenstrevers

De onderste 3 foto's gaan over de **coöperatieve van Vooruit**. 6 oktober 1956 betekende een hoopvolle nieuwe start na de oorlogsjaren voor de Coop en er werd naast "Vooruit" een nieuw winkelcentrum geopend. Maar de concurrentie was bikkelhard. De tijd van toen was al voorbij. Onder de rechtstreekse concurrentie waren er de katholieke instellingen met de "Welyaartwinkels". Deze hadden ook reeds dezelfde signalen opgevangen. Wanneer de coöperatieve definitief haar deuren heeft gesloten ben ik niet te weten gekomen.

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Dit gebouw werd
aangekocht om
de coöperatieve
van Vooruit, de
COOP te kunnen
herbergen

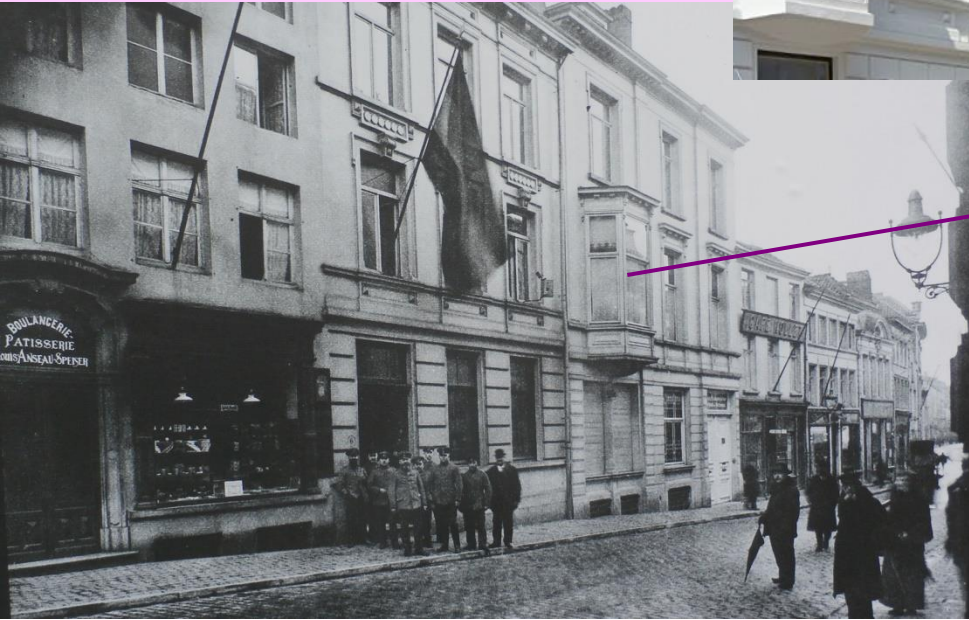
Ceruse of *ceruis* is een mengsel van loodwit en krijt of mergel. Het wordt soms ook *Spaans wit* genoemd. Het wordt voornamelijk voor het gronden van panelen en doeken gebruikt.

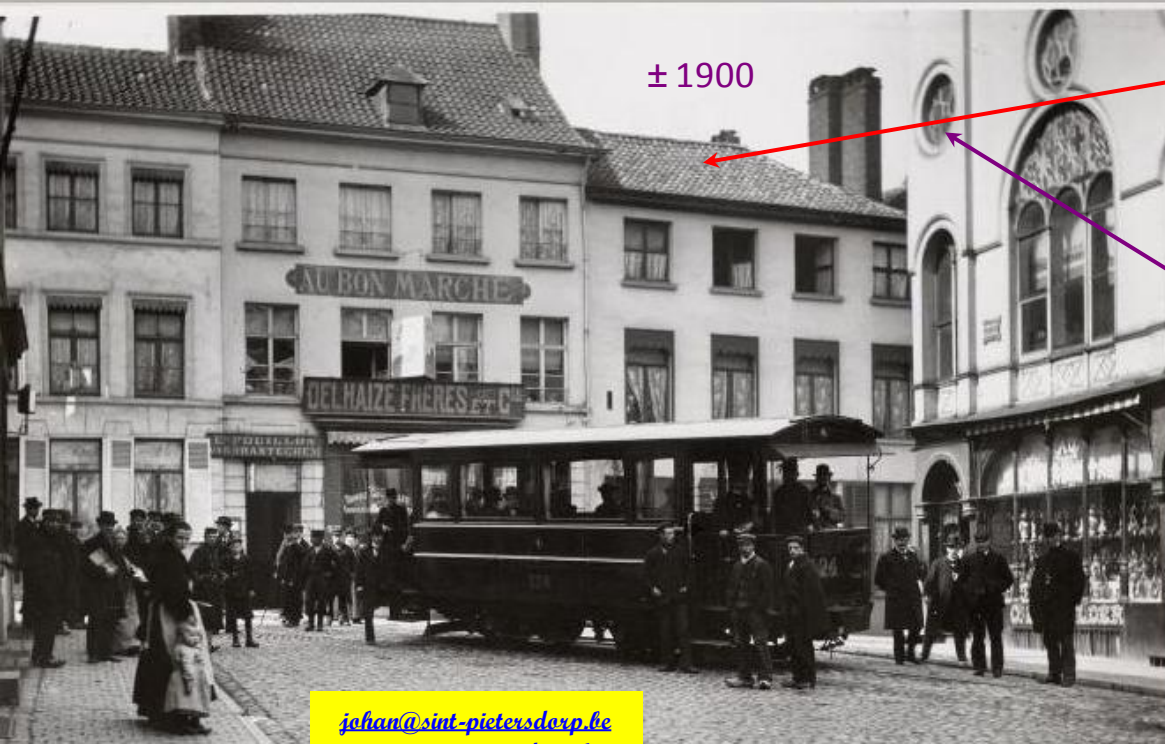
Velen denken dat de St.-Pietersnieuwstraat begint aan de Vooruit. Neen dus, deze ligt in het verlengde van de Walpoortstraat en begint aan de **Korianderstraat**. De Lammerstraat was vroeger immers een doodlopend steegje. De aanleiding van dit schrijven was mijn buurman die hier is geboren en reeds 73 jaar hier in vogelvlucht maar 300 meter van deze straat woont. Hij zocht n° 3 maar vond deze niet. Hij was vertrokken vanaf de Vooruit. Zoals je wel weet zijn vanaf de Vooruit verder vele huizen afgebroken geweest en vond hij het te zoeken nummer natuurlijk niet. En ik geen echte Gentenaar wees hem erop waar de St.-Pietersnieuwstraat begon. Bloosde hij? Nee... want hij is een Gentenaar.

In 't begin v/d St.-Pietersnieuwstraat heden n^r 34
richting Walpoortstraat

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

± 1900

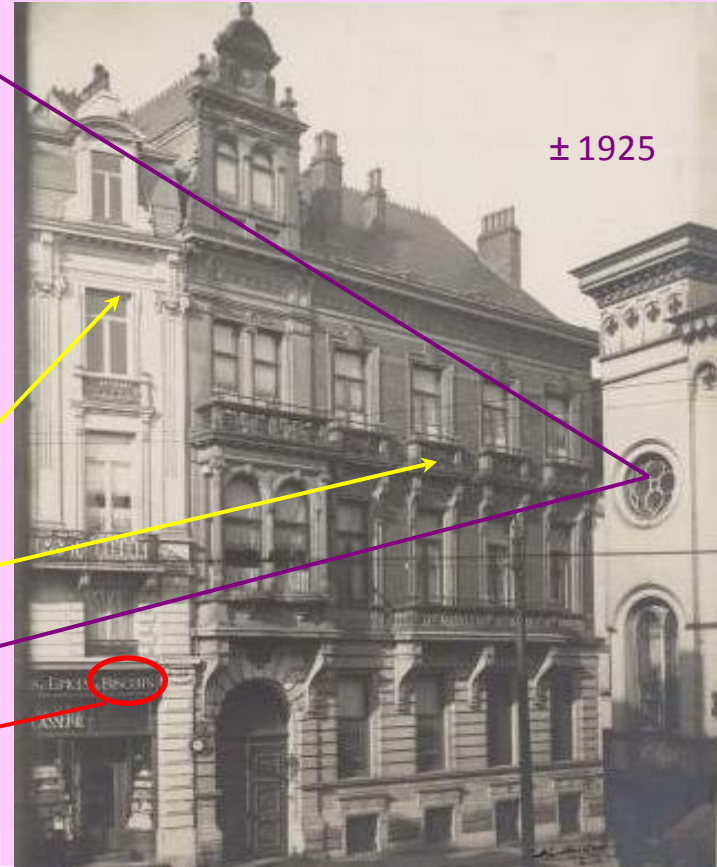

Kaart van 1855

Tram 24

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Foto boven – Aansluiting Lammer- op St. Pietersnieuwstraat rond 1900. Het openbaar vervoer is gestart met de paardentram in 1874. Modernisering kwam met de accutram in 1898. Wegens de vele problemen is men in 1903 overgestapt op elektriciteit, afnemen van een bovenleiding.

± 1925

Foto's onder – Zelfde locatie doch rond 1920-'25 en in 2017

Zie volgende slide

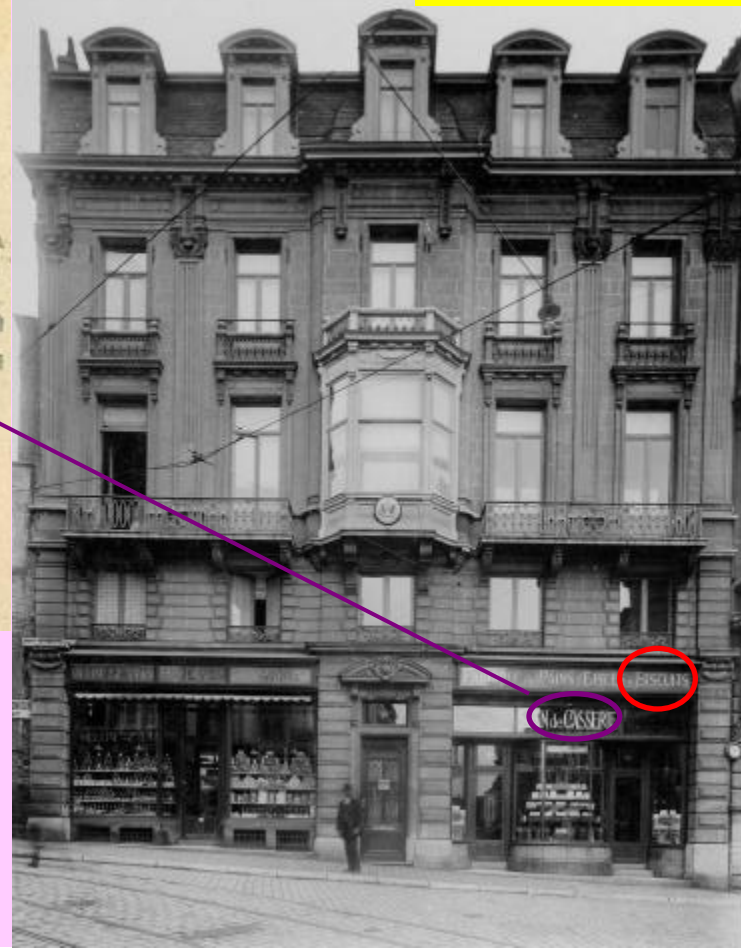

Foto boven - Fabriek van Peperkoek en Biscuits, **St.-Pietersnieuwstraat 22-24**. Het gebouw staat hierboven afgebeeld met tekst op de zijgevel wat mij eerder een reclame-stunt lijkt dan de werkelijkheid.

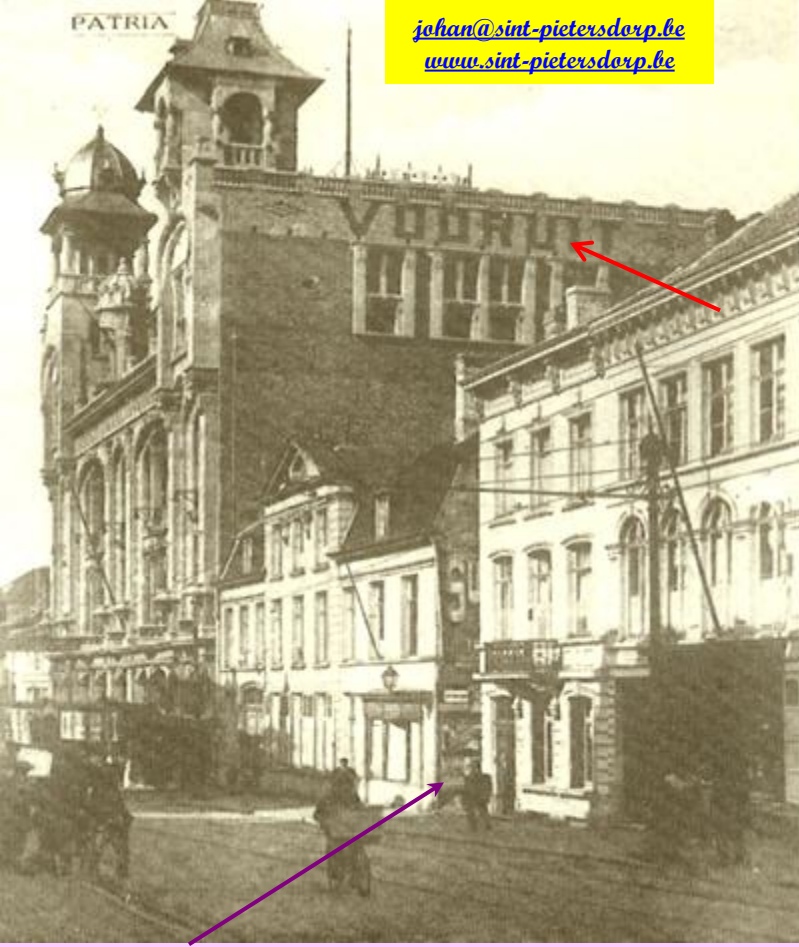
Heden is het een geklasseerd Neoclassicistisch appartementsgebouw met n^{rs} 84-94 en dateert van ± 1920. Zie ook vorige slide.

Foto rechts - Op de zijkant links zie je nog kleinere huizen naast het groot gebouw voor diertijd.

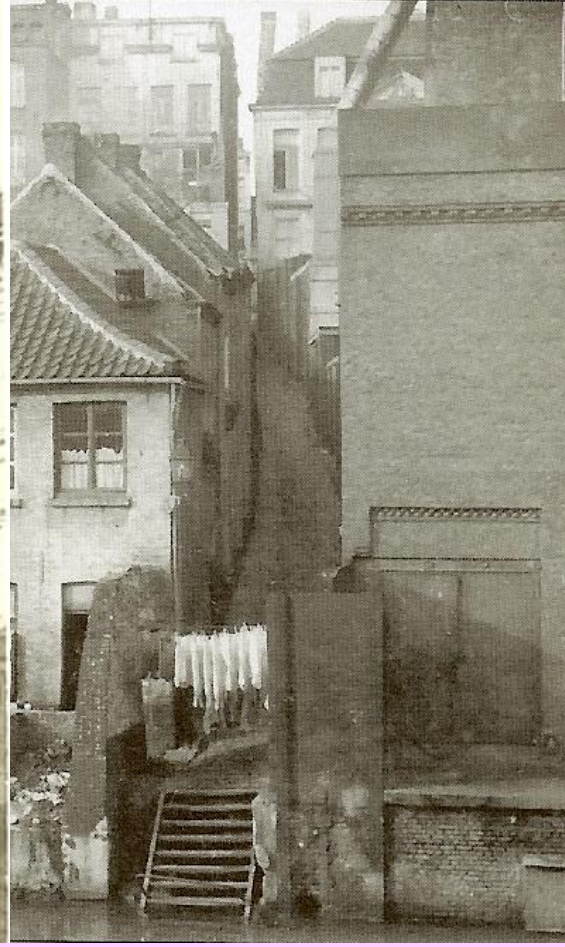
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Aan het feestlokaal van de Vooruit is men beginnen bouwen in 1911. Opening op 15-8-1914, en bijna onmiddellijk aangeslagen door het Duitse leger. Ja wat wil je als de bezetter zo een mooi gebouw ziet. Er stond een maquette op de expo van 1913. Deze kwam in de plaatst van ondermeer een oud herenhuis uit de 18^e eeuw dat van de weduwe A. Pauli gekocht werd voor de niet onaardige som van 115.100 fr. Naast de Vooruit stond de katoenspinnerij Schaetsaert en Bossuyt-Tack. Het hiernaast lopende Waterstraatje dankte zijn naam aan het feit dat het steil naar de Schelde afdaalde. Het niveauverschil tussen de St.-Pietersnieuwstraat en de Muinschelde bedroeg 12 meter!

De **Waterstraat** verdween toen de universiteit daar alles opkocht voor uitbreiding. De bewoners verloren daarmee hun bevoorradingstraject van water uit de Muinschelde.

De **Waterstraat** in 1910 vanaf de Muinschelde bergopwaarts.

En van de Bagattenstraat zijn de socialisten verhuisd naar een nieuwe locatie loodrecht op de Bagattenstraat in de Sint-Pietersnieuwstraat. Hier zijn de socialisten op hun grootst te zien. Het was klaar voor de wereldtentoonstelling van 1913. Gedurende WO I vond de Duitse bezetter het een mooi gebouw om het te kunnen huren voor een prikje voor militaire doeleinden. De onderste foto links is bezorgd door **Roger** Caufrier. En zeg nu zelf “ Spijtig dat die zeer mooie luifel van het feestlokaal verdwenen is ”.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het feestlokaal van de Vooruit in de Sint-Pietersnieuwstraat -- 90 jarig jubileum van de Coop in 1971.

De jaren 20

De **Vooruit** opende in alle stilte zijn deuren want de oorlog dreigde. In 1914 werd er een bioscoop ingericht in het feestlokaal. Er waren twee zalen. De kleine zaal werd gebruikt voor film en kindertoneel. In 1917 hadden de Duitsers plaats te kort en eigenden ze zich dit mooi gebouw toe. Ze richtten het in als Soldatenheim en hielden er naar verluidt bijzonder lelijk huis. Tijdens en na de WO II was er echter van kindertoneel geen sprake meer. In 1980 sloot de bioscoop definitief zijn deuren.

1948 en 1947

De films werden er afgedraaid tot 1980. Rond 1978 kostte een ticket 15fr dus nog geen 0,40 €

johan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

Einde C24.
Zie verder C25 voor de
Sint-Pietersnieuwstraat
van voorbij de Vooruit
tot het Sint-Pietersplein.

Beste, wij zijn geen bedrijf dat men dagelijks contacteert.
Voor ons is het van belang www.sint-pietersdorp.be door
te geven aan vrienden en ook E23 erbij te vermelden zodat
zij onmiddellijk hun straat kunnen aanklikken. Zalig toch!

